

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АГРОХОЛДИНГАХ

©2018 ЛЮБАР О. О., ЦУРКАН А. О.

УДК 657

Любар О. О., Цуркан А. О. Особливості організації бухгалтерського обліку в агрохолдингах

У статті обґрунтовано необхідність застосування особливого підходу до організації обліку в агропромислових компаніях. Окреслено потребу вдосконалення облікових процесів у агрохолдингах для оптимізації управління основними виробничими процесами, результатами діяльності та вчасного реагування на зміни в ринковому середовищі. На основі аналізу, систематизації та узагальнення наукових досліджень розглянуто складові організації бухгалтерського обліку в агрохолдингах; визначено процес формування та передачі облікової інформації від дочірнього до материнського підприємства з метою формування консолідованої звітності. Узагальнено суттєві особливості організації та ведення обліку для досягнення стратегічних цілей діяльності холдингу; систематизовано пропозиції щодо раціоналізації ведення обліку агрохолдингами з метою підвищення ефективності їх діяльності.

Ключові слова: облік, облікова інформація, управлінські рішення, організація обліку, агрохолдинг, дочірнє підприємство, материнське підприємство, звітність.

Рис.: 2. **Бібл.:** 8.

Любар Оксана Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, Вінницький національний аграрний університет (вул. Сонячна, 3, Вінниця, 21008, Україна)

Цуркан Анна Олегівна – магістрант, Вінницький національний аграрний університет (вул. Сонячна, 3, Вінниця, 21008, Україна)

E-mail: tsurkan.ann@ukr.net

УДК 657

UDC 657

Любар О. А., Цуркан А. О. Особенности организации бухгалтерского учета в агрохолдингах

Lubar O. O., Tsurkan A. O. The Peculiarities of Organization of Accounting in Agro-Holdings

В статье обоснована необходимость применения особого подхода к организации учета в агропромышленных компаниях. Обозначена потребность совершенствования учетных процессов в агрохолдингах для оптимизации управления основными производственными процессами, результатами деятельности и своевременного реагирования на изменения в рыночной среде. На основе анализа, систематизации и обобщения научных исследований рассмотрены составляющие организации бухгалтерского учета в агрохолдингах; определен процесс формирования и передачи учетной информации от дочернего к материнскому предприятию с целью формирования консолидированной отчетности. Обобщены существенные особенности организации и ведения учета для достижения стратегических целей деятельности холдинга; систематизированы предложения по рационализации ведения учета агрохолдингами с целью повышения эффективности их деятельности.

The article substantiates the necessity of applying a special approach to the organization of accounting in agro-industrial companies. The necessity of improvement of accounting processes in agro-holdings for optimization of management of main production processes, performance, and timely responses to changes in the market environment is indicated. On the basis of analyzing, systematizing and generalizing the available scientific researches, the components of organization of accounting in agro-holdings are considered; the process of formation and transfer of the accounting information from the subsidiary to the parent company for the purpose of formation of consolidated reports is determined. The essential peculiarities of organization and record keeping for achievement of strategic objectives of the holding's activity are summarized; the proposals on rationalization of accounting of agro-holdings in view of increase of their performance efficiency are systematized.

Ключевые слова: учет, учетная информация, управленческие решения, организация учета, агрохолдинг, дочернее предприятие, материнское предприятие, отчетность.

Keywords: accounting, accounting information, managerial decisions, organization of accounting, agro-holding, subsidiary, parent enterprise, reporting.

Рис.: 2. **Библ.:** 8.

Lubar Oksana O. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Vinnytsia National Agrarian University (3 Soniachna Str., Vinnytsia, 21008, Ukraine)

Любар Оксана Александровна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры бухгалтерского учета, Винницкий национальный аграрный университет (ул. Солнечная, 3, Винница, 21008, Украина)

E-mail: tsurkan.ann@ukr.net

Tsurkan Anna O. – Graduate Student, Vinnytsia National Agrarian University (3 Soniachna Str., Vinnytsia, 21008, Ukraine)

E-mail: tsurkan.ann@ukr.net

У сучасних умовах господарювання розвиток підприємств холдингового типу набуває все більших масштабів. Такі підприємства для України є відносно новими, а їх становлення і розвиток потребують відповідного наукового обґрунтування. У нинішніх умовах холдинги в аграрному секторі займають вагомий нішу в структурі агробізнесу як ефективна організаційна форма господарювання, що є особливо актуальним у період переходу до земельних відносин ринкового типу.

Масштаби залучення земель у використанні агрохолдингами змушують вивчати ряд особливостей їх діяльності, а саме: організацію бухгалтерського

обліку, його ведення та можливості вдосконалення для досягнення підприємством позитивного результату діяльності, адже бухгалтерський облік є одним із головних джерел інформації про виробничу та фінансово-господарську діяльність підприємств і їх об'єднань, яка необхідна для ухвалення та реалізації управлінських рішень.

Лише організована система бухгалтерського обліку дає можливість отримати необхідну інформацію для забезпечення управління господарською діяльністю підприємства. Особливо важливе значення має повнота та своєчасність отримання інформації на підставі даних бухгалтерського обліку для агро-

холдингів, де дані передаються від дочірніх до материнських підприємств.

Питанням організації бухгалтерського обліку в цілому та агрохолдингів зокрема присвячена значна кількість праць як у вітчизняній, так і у світовій економічній науці. Дану тему досліджували вчені, серед яких Брадул О. М., Гудзенко Н. М., Дерій В. А., Деньга С. М., Іщенко Я. П., Карпенко І. Л., Коваль Н. І., Корпанюк Т. М., Кужельний М. В., Кутер М. І., Крупка Я. Д., Лучко М. Р., Любар О. О., Правдюк Н. Л., Свірко С. В. та інші. Однак специфіка організації обліку в підприємствах холдингового типу розкривається недостатньо повно. Наявність невирішених питань щодо організації обліково-аналітичного забезпечення потреб управління дочірніми та материнськими підприємствами обумовлюють необхідність наукового обґрунтування і розробки теоретико-практичних рекомендацій щодо організації бухгалтерського обліку та підвищення її ролі в управлінні агрохолдингами.

Метою статті є розкриття сутності організації обліку та її особливостей в агрохолдингах як основи формування своєчасної, достовірної та якісної бухгалтерської інформації, що використовується для управління підприємствами та забезпечує основи подальшого економічного розвитку суб'єкта господарювання.

Останніми роками в Україні різко скорочується кількість дрібних сільськогосподарських підприємств за рахунок їх переходу до агропромислових формувань.

Агрохолдинги – це специфічна форма володіння акціонерним капіталом, за якої материнська компанія, маючи контрольний пакет акцій інших підприємств, управляє ними і контролює їх діяльність, завдяки чому об'єднує їх у єдину організаційно-правову структуру з відповідними місією та цілями [7].

Агрохолдинги активно залучають капітал через випуск і розміщення акцій на фондових біржах за кордоном, що суттєво відрізняє їх від інших форм аграрного бізнесу. При створенні підприємств холдингового типу формуються як зовнішні, так і внутрішні господарські зв'язки. Відповідно до цього зростають потоки економічної інформації, що вимагає чіткої організації бухгалтерського обліку та прямо впливає на діяльність підприємства і сприяє підвищенню його ефективності [8].

Із організаційної точки зору формування об'єднання та його розширення відбувається шляхом викупу материнською компанією майнового комплексу сільськогосподарського підприємства та оренди землі, в основному на умовах середньо- та довгострокової оренди. В основу формування холдингів покладено економічні процеси концентрації та централізації капіталу, інтеграція, злиття та поглинання. Основними інструментами розширення є: реорганізація підприємств; отримання доручень власників (злиття під-

приємств, приєднання підприємств), викуп значної частки капіталу (контрольного пакета акцій) [1].

Організацію обліку можна визначити також як науково обґрунтовану сукупність умов, згідно з якими швидко, ефективно та раціонально здійснюється збір, обробка та зберігання бухгалтерської інформації з метою оперативного контролю за ефективним використанням майна підприємства та наданням користувачам неупередженої інформації для ухвалення управлінських рішень [6].

Значимо, що організація бухгалтерського обліку – це складний послідовний процес, який впливає на діяльність підприємства та сприяє підвищенню ефективності його функціонування при правильному веденні. Тому при організації обліку в агрохолдингах доцільно виділити такі вимоги:

- ✦ забезпечення якості облікової інформації;
- ✦ економічність процесу формування необхідних даних;
- ✦ здійснення обліку у кожному структурному підрозділі;
- ✦ при необхідності, здійснення обміну інформацією між дочірніми підприємствами;
- ✦ підбір облікового персоналу та забезпечення його роботи;
- ✦ складання та подання консолідованої фінансової звітності материнським підприємством.

Порядок складання консолідованої фінансової звітності групи підприємств, організацій та інших юридичних осіб, яка складається з материнського (холдингового) підприємства та його дочірніх підприємств, визначено у П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність» [4], П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств», П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та МСФО (IAS) 27 «Консолідовані та окремі фінансові звіти». Виступаючи передусім як методична база, організація бухгалтерського обліку забезпечує отримання, відображення та застосування знань про принципи, форми і способи побудови процесу бухгалтерського обліку, отримання інформації про господарську діяльність підприємства [2].

Порядок ведення бухгалтерського обліку визначається чинним законодавством України, зокрема Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3], Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Інструкцією по застосуванню Плану рахунків.

Організація обліку в складних організаційних структурах, таких як агрохолдинги, передбачає виділення та послідовну практичну реалізацію окремих етапів облікового процесу. І. В. Івахненко виділяє три етапи організації бухгалтерського обліку: методичний (вибір системи певних способів та прийомів, на яких базується застосування елементів методу бухгалтерського обліку); технічний – вибір форми

обліку, що найбільше відповідає галузі та розміру підприємства та організаційний (організація роботи облікового апарату) [5].

Первинний облік – первинне спостереження і сприйняття факту, вимірювання в натуральному і вартісному вираженні, фіксація в носіях облікової інформації – документах. Сприйняття і вимірювання можливе тільки тоді, коли об’єкти обліку конкретизовані у вигляді облікових документів. Другим етапом є поточний облік.

Поточний облік – обробка, реєстрація і запис даних первинного обліку (документів) в облікові реєстри, угруповання та їх перегруповання з метою отримання необхідної інформації. Операції поточного обліку поділяються на такі види:

- ✦ реєстрація (запис);
- ✦ арифметичні дії;
- ✦ угруповання і перегруповання даних.

Кожен вид операції складається з окремих робіт, кількість яких залежить від конкретних умов і, перш за все, від технічної оснащеності працівників бухгалтерії, наявності обчислювальної техніки.

Підсумковий облік – завершальний етап облікового процесу, що являє собою сукупність операцій з формування показників, які відображають результати виробничої та господарської діяльності підприємства за певний період, тобто це складання фінансової звітності. Організація підсумкового обліку залежить від якості організації первинного і поточного обліку [1].

Розглянемо детальніше, що включають в себе складові процесу організації обліку агрохолдингу (рис. 1).

На організацію бухгалтерського обліку на підприємствах холдингового типу суттєво впливають їх галузеві особливості, основними з яких для агрохолдингів є:

- ✦ наявність природних факторів і технологічні особливості, пов’язанні із сезонністю виробництва;
- ✦ специфічна поведінка сільгоспвиробників на ринку;
- ✦ дія спеціальних режимів оподаткування;
- ✦ організаційні особливості діяльності підприємств аграрного сектору;

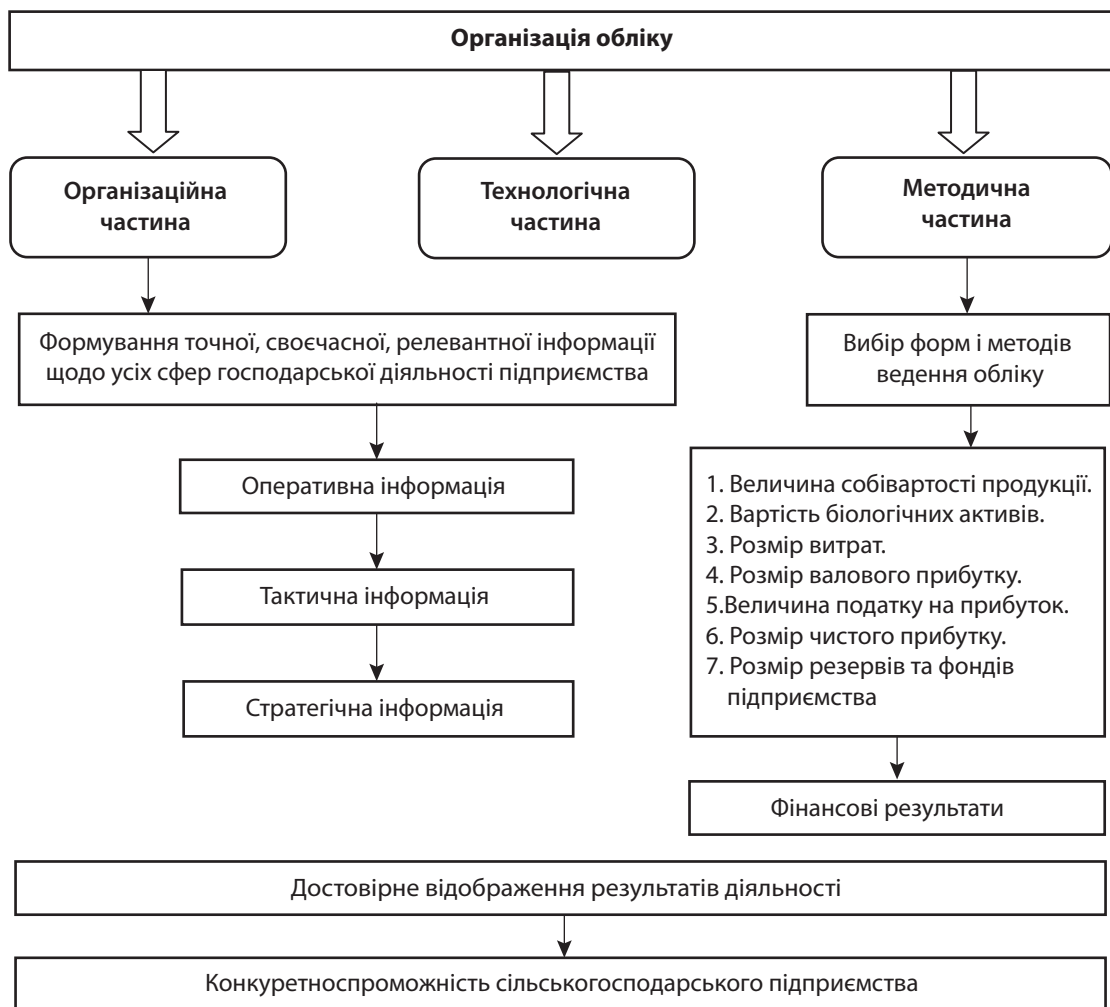


Рис. 1. Вплив організації обліку агрохолдингу на його конкурентоспроможність

Джерело: сформовано на основі [5].

- ✦ функціонування режимів державних закупівельних цін на сільськогосподарську продукцію;
- ✦ наявність бюджетної підтримки товаровиробників та інші, що потребують належного обліку та контролю [6].

Рівень організації бухгалтерського обліку та якісний підхід щодо розробки облікової політики на підприємствах холдингового типу є передумовою стабільності їх діяльності. Тому основним завданням облікової політики є забезпечення організації бухгалтерського обліку на корпоративному підприємстві як цілісної системи, що має охоплювати всі аспекти (елементи) облікового процесу – теоретичний, організаційний та методичний.

У сучасних умовах формування облікової політики для цілей бухгалтерського і податкового обліку на підприємствах холдингового типу пов'язані з певними перешкодами, а саме:

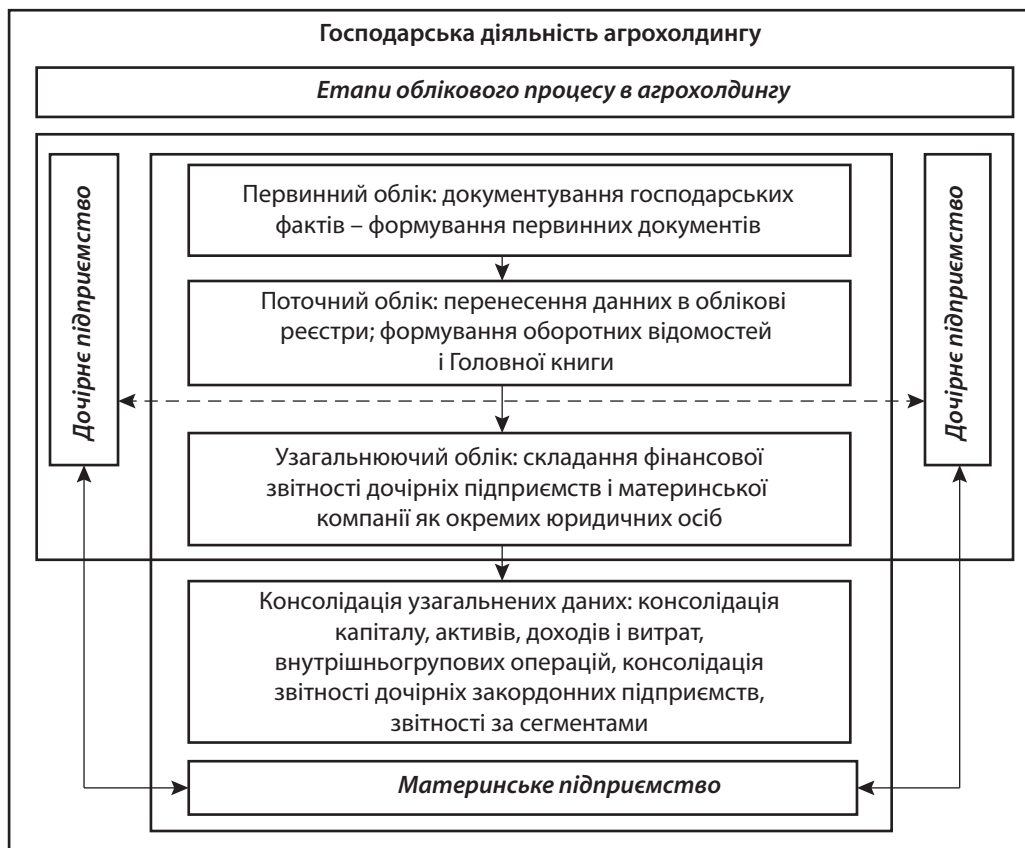
- ✦ облікова політика агрохолдингу не розглядається в теорії та практиці як інструмент управління економічним суб'єктом;
- ✦ недостатньо повно розкриваються організаційні, технічні та методичні аспекти облікової політики;

- ✦ під час формування та оформлення облікової політики не всіма підприємствами враховуються галузеві особливості їх діяльності.

Отже, вибір, формування, оформлення та дотримання обраної облікової політики в більшості господарюючих суб'єктів холдингового типу можна вважати формальним, що відіграє роль стримуючого фактора подальшого розвитку.

При здійсненні господарської діяльності агрохолдингом формується облікова інформація, первинний етап формування якої здійснюється в дочірніх підприємствах. Етапи облікового процесу в агрохолдингу можна навести у вигляді *рис. 2*.

У більшості агрохолдингів України для отримання необхідної економічної інформації в кожному підприємстві створена бухгалтерська служба, що здійснює повний цикл облікових процедур від первинного обліку до складання звітних форм управлінського та фінансового обліку, але це зумовлює не лише витрати на утримання додаткового облікового персоналу, а й затримку в отриманні звітної інформації бухгалтерією головного підприємства, що помітно знижує її якість. Наявність великих розривів у часі між моментом отримання бухгалтерської інформації



- — ➤ Обмін інформацією між дочірніми підприємствами
- ➤ Передача інформації між дочірніми підприємствами та материнським

Рис. 2. Етапи облікового процесу в агрохолдингах

Джерело: сформовано на основі [1; 6; 7].

ції та моментом її використання ускладнює процес управління та негативно впливає на показники ефективності та результативності діяльності.

Головним завданням на етапі організації обліку для підприємств холдингового типу є забезпечення можливості ведення оперативного обліку та вчасного отримання необхідних для управління даних.

Необхідно забезпечити на основі даних обліку можливість комплексної аналітичної оцінки діяльності холдингового підприємства за видами робіт і витрат, визначати рентабельність виробництва сільгосппродукції – за культурами, підрозділами, статтями витрат тощо.

Управління агрохолдингом підприємством здійснюється на базі інформації, що збирається з різних джерел. Неможливо прийняти адекватні рішення, коли інформація надходить невчасно або вона неповна чи недоцільна. З іншого боку, надмірні потоки інформації не сприяють ефективному управлінню, тому для прийняття рішень необхідна лише суттєва інформація, якої буде достатньо для їх обґрунтування. Однак інформація є специфічним ресурсом, використання якого передбачає дотримання ряду принципів, основними з яких є послідовність, доцільність, своєчасність, суттєвість, достатність і повнота.

Стан організації обліку сільськогосподарських підприємств містить чимало недоліків і проблемних моментів, що негативно відображається на якості та інформативності облікових документів, а це, своєю чергою, знижує ефективність управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання на основі даних обліково-аналітичної системи.

ВИСНОВКИ

Процес організації обліку є складним і багатограним, потребує глибокого вивчення особливостей функціонування господарюючого суб'єкта, врахування стратегії розвитку підприємства, статутних вимог і чинного законодавства.

За результатами дослідження можна виділити основні напрями вдосконалення організації обліку в агрохолдингах:

- ✦ подолання проблеми неякісного відображення облікової інформації в первинних документах і звітності дочірніх підприємств через недостатній рівень кваліфікації працівників, відповідальних за облікову роботу, можливе шляхом розробки та впровадження доступного програмного забезпечення, призначеного саме для таких категорій господарств, котре б автоматично формувало необхідну звітність для дочірнього і материнського підприємства, виходячи із їх інформаційних запитів;
- ✦ звернення уваги на необхідність формування управлінської звітності в агрохолдингах, інформаційне наповнення якої забезпечить

можливість управління внутрішньофірмовими ризиками;

- ✦ урахування на етапі організації обліку можливості здійснення постійного поточного оперативного контролю, що дозволить виявити неефективні ділянки роботи, помилки чи порушення в обліковій інформації, мінімізувати випадки крадіжок, суттєво оптимізувати витрати матеріальних ресурсів.

Урахування усіх вимог і впливу факторів повинно корелювати зі стратегічними завданнями агрохолдингу, а бухгалтерський облік необхідно організувати в контексті формування економічного інструментарію по досягненню цілей. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулепова С. М.** Організація бухгалтерського обліку. Житомир: ПП «Рута», 2005. 576 с.
2. **Любар О. О.** Місце та роль облікового підрозділу на підприємстві. URL: http://www.rusnauka.com/8_NIT_2008/Tethis/Economics/27721.doc.htm
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV.: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30 липня 1999 р. № 176. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0553>
5. **Івахненко С. В.** Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2003. 349 с.
6. **Коробова Н. М.** Організація бухгалтерського обліку аграрних підприємств: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.09. Київ, 2011. 24 с.
7. **Лозовицький С. П.** Методичні і організаційні аспекти обліку й аудиту холдингових компаній: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04. Львів, 2004. 21 с.
8. **Зеліско І. М.** Особливості розвитку організаційно-правових форм інтеграційних аграрних формувань. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/622/1/I_Zelysko_IE_5_BGKU.pdf

REFERENCES

- Butynets, F. F. et al. *Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku* [Organization of accounting]. Zhytomyr: PP «Ruta», 2005.
- Ivakhnenkov, S. V. *Informatsiini tekhnolohii v orhanizatsii bukhhalterskoho obliku ta audytu* [Information technology in the organization of accounting and auditing]. Kyiv: Znannia-Pris, 2003.
- Korobova, N. M. "Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku ahrarnykh pidpriemstv" [Organization of accounting of agrarian enterprises]: *avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.09*, 2011.
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0553>
- Liubar, O. O. "Mistse ta rol oblikovoho pidrozdilu na pidpriemstvi" [The place and role of the accounting unit at the

enterprise]. http://www.rusnauka.com/8_NIT_2008/Tetthis/Economics/27721.doc.htm

Lozovytskyi, S. P. "Metodychni i orhanizatsiini aspekty obliku i audytu kholdynhovykh kompanii" [Methodological and organizational aspects of accounting and audit of holding companies]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.06.04, 2004.

Zelisko, I. M. "Osoblyvosti rozvytku orhanizatsiino-pravovykh form intehratsiinykh ahrarnykh formuvan" [Features of development of organizational-legal forms of integration of agrarian formations]. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/622/1/I_Zelysko_IE_5_BGKU.pdf

УДК 657.6

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ТА СВІТОВА ПРАКТИКА

©2018 КРУТОВА А. С., СЕМЕНЕЦЬ А. О.

УДК 657.6

Крутова А. С., Семенець А. О. Нормативно-правове забезпечення внутрішнього аудиту: вітчизняний досвід та світова практика

Метою статті є систематизація недоліків вітчизняного нормативного забезпечення внутрішнього аудиту (ВА) та розробка напрямів їх вирішення з урахуванням міжнародного досвіду його регулювання шляхом імплементації світових напрацювань у вітчизняне правове поле. Запропоновано структуру нормативно-правового забезпечення внутрішнього аудиту в Україні, що складається з чотирьох рівнів, з яких три макрорівні (міжнародний, національний та секторальний) і один – мікрорівень (корпоративний). Виявлено відповідність структури Міжнародних та Національних Стандартів внутрішнього аудиту. Доведено, що для формування ефективної служби внутрішнього аудиту на підприємстві першочергового значення набуває розроблена належним чином система внутрішніх регламентів аудиторської діяльності, що в запропонованій структурі нормативно-правового забезпечення внутрішнього аудиту відповідає мікрорівню. Обґрунтовано доцільність формування нормативно-правового забезпечення внутрішнього аудиту корпоративного рівня. Наведено напрями подальшого вдосконалення нормативно-правового забезпечення внутрішнього аудиту в Україні.

Ключові слова: внутрішній аудит, нормативно-правове забезпечення, Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту, Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту, корпоративні регламенти внутрішнього аудиту.

Рис.: 2. Табл.: 1. Бібл.: 19.

Крутова Анжеліка Сергіївна – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри фінансів, аналізу та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

E-mail: ankrutova@ukr.net

Семенець Аліна Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та економічного аналізу, Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету (пер. Плетньовський, 5, Харків, 61003, Україна)

E-mail: 55557777alina@gmail.com

УДК 657.6

Крутова А. С., Семенець А. А. Нормативно-правове забезпечення внутрішнього аудиту: отечественный опыт и мировая практика

Целью статьи является систематизация недостатков отечественного нормативного обеспечения внутреннего аудита (ВА) и разработка направлений их устранения с учетом международного опыта его регулирования путем имплементации мировых наработок в отечественное правовое поле. Предложена структура нормативно-правового обеспечения внутреннего аудита в Украине, состоящая из четырех уровней, из которых три макроуровня (международный, национальный и секторальный) и один – микроуровень (корпоративный). Выявлено соответствие структуры Международных и Национальных Стандартов внутреннего аудита. Доказано, что для формирования эффективной службы внутреннего аудита на предприятии перво-степенное значение приобретает должным образом разработанная система внутренних регламентов аудиторской деятельности, что в предложенной структуре нормативно-правового обеспечения внутреннего аудита соответствует микроуровню. Обоснована целесообразность формирования нормативно-правового обеспечения внутреннего аудита корпоративного уровня. Представлены направления дальнейшего совершенствования нормативно-правового обеспечения внутреннего аудита в Украине.

Ключевые слова: внутренний аудит, нормативно-правовое обеспечение, Международные стандарты внутреннего аудита, Кодекс этики работников подразделения внутреннего аудита, корпоративные регламенты внутреннего аудита.

Рис.: 2. Табл.: 1. Библ.: 19.

Крутова Анжеліка Сергеевна – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой финансов, анализа и страхования, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

E-mail: ankrutova@ukr.net

Семенець Аліна Александровна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры учета, аудита и экономического анализа, Харьковский институт финансов Киевского национального торгового-экономического университета (пер. Плетневский, 5, Харьков, 61003, Украина)

E-mail: 55557777alina@gmail.com

UDC 657.6

Krutova A. S., Semenets A. O. The Normative-Legal Provision of Internal Audit: National Experience and World Practice

The article is aimed at systematizing the shortcomings of the national normative provision of internal audit (IA) and developing directions of their elimination with attention to the international experience of its regulation by implementation of related global developments in the national legal field. The structure of normative-legal provision of internal audit in Ukraine is proposed, consisting of four levels, with three macro-levels (international, national and sectoral) and one micro-level (corporate). Correspondence of the structure of both International and National Internal audit standards is identified. It is proved that for formation of an efficient internal audit service at enterprise the duly developed system of internal regulations of audit activity acquires paramount importance, that in the proposed structure of the normative-legal provision of internal audit corresponds to the micro-level. Expediency of formation of the normative-legal provision of internal audit of the corporate level is substantiated. The directions of further improvement of the normative-legal provision of the internal audit in Ukraine are presented.

Keywords: internal audit, normative-legal provision, international standards of internal audit, Code of ethics of employees of the internal audit department, corporate regulations of internal audit.

Fig.: 2. Tbl.: 1. Bibl.: 19.

Krutova Anzhelika S. – D. Sc. (Economics), Professor, Head of the Department of Finance, Analysis and Insurance, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (333 Kluchkivska Str., Kharkiv, 61051, Ukraine)

E-mail: ankrutova@ukr.net

Semenets Alina O. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Audit and Economic Analysis, Kharkiv Institute of Finance of the Kyiv National University of Trade and Economics (5 Pletnovsky Lane, Kharkiv, 61003, Ukraine)

E-mail: 55557777alina@gmail.com

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ
ЕКОНОМІКА